

Saarikoski, pastori Orusjärvi.

s. 10. 1. 1904 Kiestingin pitäjän Kiisjoen kylässä. 12 vuotiaana

S. tuli Suomeen Karjalaisen kauppiaan kauppa-apulaiseksi Simoon, siitä lähtien hän on ollut Suomessa.

3. 8. 39.

Kiestinki, Kiisjoki

Saarikoski, pastori Orusjärvi.

Suku alkuperäinen Kiisjokelainen, nimi Minin.

Perheeseen kuului isä, äiti ja lapset. Veljesperheitä oli useita taloissa.

Kiisjoenkylä Tuoppajärven rannalla, 42 taloa, talot rivissä enimmäkseen yhdellä puolen tietä järven rannalla. Rakennustapa novgorodilainen.

Maanomistus. Peltoja perittiin ja jaettiin, uusia raivattiin. Toistuvia jakoja.

Maanviljelys, ei vainiopakkoa. S:n muistin aikana ei ole kaske- tu. Kaukana salossa oli vielä entisiä huhtia, joissa oli entisen viljan kuivuulaitteita.

Niittviä jokivarsilla ja soilla. Viimeaikoina kylvöheinää.

Karja. Pidettiin lehmiä (1-6), hevosia, poroja, 3 talossa satoja poroja, muissa vähän ja lampaista, ei sikoja, vähän kanoja.

Laidun salolla, kylän yhteinen paimen, joka sai rahapalkkaa, sunnon, ruuan ja vaatteen, hän asui talossa niin monta päivää

Saarikoski, pastori Orusjärvi.

kuin talossa oli eläimiä metsässä. Kiisjoen kylässä oli n.k. paimen Mari, joka oli ollut kauan paimenena, samoin entinen miespaimen.

Vierasta työvoimaa oli sekä vuosipalkkalaisia että päiväläisiä, enimmäkseen omasta kylästä.

Metsästystä harjoitettiin jokseenkin kaikista taloista, etupäässä pyydettiin lintuja sekä syksyllä, että talvella ja keväällä (ansoilla). Villipeuroja ammuttiin milloin satuttiin tapaamaan, samoin hirviä.

Kalastusta harjoitettiin kotitarpeiksi, Tuoppajärvi oli kalarikas. Rahtia. Talonpojat ajoivat kauppiaille. Käytiin Kuusamon kirkolla ja Kieretissä. Talvella ajettiin viljaa poroilla. Tiet olivat vain poljuja. Herran S:n muistin aikana oli hänen kotiseudulla vitto.

Kauppa Kiisjoella oli yksi varsinainen kauppa, mutta useita kauppiamiehiä, joilla ei ollut "puotia". Kauppiat olivat myös maanviljelijöitä, heidän talonsa olivat kylän suurimmat. He tuottivat

uki, Kiisjoki

Saarikoski, pastori Orusjärvi.

vaatetavaran Suomesta, viljan Pieretistä. Suomeen päin he välit-
tivät riistaa ja turkiksia. Laukkukauppiaita lähti "etelään" kuten
siellä sanottiin, s.o. Suomeen. Toiset tulivat kesäksi kotiin si-
hin, muutamat vain pistäytyivät kotona ainakin hakemassa vaimon
kotiseudulta. Useita miestinkiläisiä laukkukauppiaita asettui ^{Uudelle} U:maali-
le kauppiaksi.

Henkinen elämä S:n lapsuuden aikana perustettiin Kiisjoelle koulu,
se oli suuri rakennus, johon oli varattu oppilasasuntolakin, sitä
ei kuitenkaan käytetty. Opettaja oli venäläinen. Monella lapsella
oli isä Suomessa, he lähettivät lapsille suomalaisia kirjoja, nii-
den lukeminen oli lapsista mieluisampaa kuin venäläisten, sillä
suomalaisia kirjoja lukiessaan he ymmärsivät lukemansa, venäätä he
kyllä osasivat lukea, mutta eivät ymmärtäneet mitä lukivat. Uh-
la oli Karjalainen opettaja Lesöjeff.

Kiisjoella ei ollut kirkkoa vaan ainoastaan Tšasouna. Lähin
kirkko oli Vaarakylässä 15 km päässä. Pappi ja lukkari kävivät
silloin tällöin suorittamassa kirkollisia toimituksia, useimmiten

Saarikoski, pastori Orusjärvi.

vainajat haudattiin ilman pappia, pappi siunasi haudan sitten kuin tuli. Kerran vuodessa pappi kävi viettämässä ehtoollista koululla.

Tuoppajärven luostarin vaikutus ulottui Kiiyöelle, (vrt. Joukomies 1928 tai 29), siellä asui entisiä nunnia, he olivat ainoat "kirjanoppineet" kylässä, he toimivat jonkinlaisina papittarina, lukivat rukouksia hautajaisissa y.m.

Vanha muistitieto. Kerran vihollisten hyökätessä kylään asukkaat olivat paenneet joen ja lahden toiselle puolelle ja olleet siellä kauan piilossa. Lopulta oli yksi joukosta lähtenyt kylään katsomaan, vieläkö viholliset olivat siellä. Hän joutui vangiksi ja pakotettiin ilmaisemaan piilopaikka. Melkein kaikki kylän asukkaat surmatettiin. (Kertomukseen ei liity mitään nimiä)